

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/40/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1110231335                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.08.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Dušan Čimo                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1110231335.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Lawyer Partners, a. s., so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 16.945.556,78 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/126/2010, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2015 sp. zn. 4Co 843/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne označeným uznesením zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) zo 14. októbra 2014 č. k. 7C/126/2010-281, ktorým došlo k zastaveniu konania s poukazom na § 141a O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/ 1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), teda pre nezloženie žalobkyňou preddavku na trovy konania potom, čo jej na návrh žalovanej bola takáto povinnosť uložená (uznesením prvoinštančného súdu z 10. januára 2013 č. k. 7C/126/2010-231, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. januára 2013). Zrušenie uznesenia prvoinštančného súdu odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci a z neho plynúcimi závermi o neexistencii dôvodov pre vydanie takého rozhodnutia i o odhnutí ním žalobkyni možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. i/, resp. f/ O. s. p.), vychádzajúc pritom z toho, že sankcia v podobe zastavenia konania sa na žalobkyňu nemohla vzťahovať pre nedostatok preddavkovej povinnosti žalovanej a novšia úprava (O. s. p. v znení platnom a účinnom od 1. januára 2015), počítajúca so zastavením konania aj v takomto prípade (ak žalovaným je účastník, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní) na posudzovanú vec nedopadala pre vydanie uznesenia prvoinštančného súdu aj začatie odvolacieho konania ešte v roku 2014.

2. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej tiež len „dovolateľka“), a to s návrhom na zrušenie uznesenia odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie. Namietala

odňatím jej postupom odvolacieho súdu možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), spočívajúcim v nedoručení jej odvolania žalobkyne proti uzneseniu súdu prvej inštancie; okrem toho mala i za to, že to bol práve odvolací súd, ktorý vec neposúdil správne po právnej stránke. Podľa dovolateľky totiž zastavenie konania pre nezloženie preddavku na trovy konania v prípadoch druhovo totožných s tým v prejednávanej veci bolo možným aj v čase rozhodovania prvoinštančného súdu a úprava účinná od 1. januára 2015 mala za cieľ len odstránenie skorších pochybností.

3. Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

6. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). O. s. p. upravoval podmienky prípustnosti dovolaní proti uzneseniam odvolacích súdov v ustanoveniach § 237 a 239 O. s. p.

7. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. v prejednávanej veci do úvahy neprichádzala. Nejde totiž o zmeňujúce a ani o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ale o uznesenie zrušujúce.

8. Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení, čo platilo aj o tej, ktorej výskyt namietala dovolateľka.

9. Zrušením uznesenia súdu prvej inštancie odvolacím súdom zásadne nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníkov konania (dnes strán sporu) konať pred súdom, pretože konanie v dôsledku rozhodnutia súdu druhej inštancie má pokračovať a v takto pokračujúcom konaní majú účastníci možnosť uplatňovania všetkých im prináležiacych procesných práv (vrátane prípadnej obrany voči postupom súdov, ktorými sa do takýchto práv alebo i len niektorého z nich zasahuje). Je síce pravdou, že zásah do procesných práv účastníka nemožno vylúčiť ani v štádiu odvolacieho konania a jedným z takýchto zásahov môže byť aj nedoručenie odvolania procesnému súperovi odvolateľa v spore, v prejednávanej veci však navzdory pochybnostiam o doručení odvolania žalobkyne žalovanej o prípad dovolateľkou namietaného postupu, majúceho sa prejavíť odňatím jej možnosti konať pred súdom nešlo.

10. Zo spisu totiž nevyplýva absencia pokynu súdu prvej inštancie na doručenie odvolania žalobkyne (proti uzneseniu o zastavení konania) žalovanej, ale len preukaz, že k doručeniu došlo, pričom okolnosti prípadu nasvedčovali tomu, že neprítomnosť potvrdenia o doručení (doručenky) bola s najväčšou pravdepodobnosťou zapríčinená povahou právnej úpravy postupu pri predkladaní vecí na rozhodnutia o odvolaniach. Keďže tu šlo o uznesenie o zastavení konania a nie rozhodnutie vo veci samej, zákonný postup predstavovalo doručovanie bez výzvy na vyjadrenie sa k odvolaniu (§ 209a ods. 1 O. s. p.), nasledované povinnosťou prvoinštančného súdu predložiť spis na rozhodnutie o odvolaní bezodkladne - najmä teda bez vyčkávania na uplynutie lehoty na vyjadrenie, pretože žiadnej takejto lehoty v tu uvádzanom prípade niet (§ 209a ods. 2 a contrario O. s. p.). Naozaj bezodkladným predložením spisu je potom predloženie i bez čakania na vrátenie potvrdenia o doručení odvolania (doručenky) súperovi odvolateľa. Vyjadriť sa k odvolaniu v takomto prípade nie je povinnosť, ale právo a hoci nemožno popierať, že tu ide o jedno z procesných práv, ktoré účastníkovi patria, ani odvolací súd nie je so svojim rozhodnutím povinný vyčkávať na to, či ho procesný súper odvolateľa vôbec využije.

11. Žalovanou uplatneným dovolacím dôvodom, spočívajúcim v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, sa dovolací súd nemohol zaoberať, pretože tento dovolací dôvod by mohol byť relevantný len v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné. Samotný však prípustnosť dovolania nezakladá. Pre úplnosť sa tu však i tak žiada uviesť, že ak by aj dovolanie žalovanej v tejto veci prípustným bolo, argumentácia z neho by nemohla obstať. Najvyšší súd totiž diskutovanú otázku už vyriešil, a to rozhodnutím nedávajúcim žalovanej za pravdu, ktoré bolo i publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky a ktorého právna veta znie „I keď navrhovateľ nesplnil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, ktorú mu súd uložil podľa § 141a ods. 1 O. s. p., konanie nemožno zastaviť, ak je odporcom subjekt uvedený v § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii“ (tu por. uznesenie najvyššieho súdu zo 14. novembra 2013 sp. zn. 6 Cdo 355/2012, uverejnené pod R 140/2014). Ani za čias existencie znenia ust. § 141a O. s. p. (prineseného zákonom č. 388/2011 Z. z.) jeho ústavne konformným výkladom k názoru ponúkanému žalovanou prísť nešlo a napokon zaiste bez významu tu nie je, že celkom poslednou novelizáciou O. s. p. (predtým, než bol zrušený v súvislosti s nadobudnutím účinnosti C. s. p.) bol tzv. derogačný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2016 sp. zn. PL. ÚS 30/2015, uverejnený pod č. 194/2016 Z. z., ktorým bol vyslovený nesúlad ust. § 141a O. s. p. s čl. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

12. So zreteľom na uvedené preto dovolací súd dovolanie žalovanej podľa § 447 ods. 1 písm. c/ C. s. p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

13. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila neprípustným dovolaním žalovaná, žalobkyni však v takomto konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.